

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം

കരട് രേഖ

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ, വൈക്കം താലൂക്കിൽ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ ഉൾപ്പെട്ട കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഷൈബാവരിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ

കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയത്

അർത്ഥനാധികാരി

പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ എൽ.എ (ജനറൽ), പാലാ

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന യൂണിറ്റ്

രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്

രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്

രാജഗിരി. പി.ഒ. കളമശേരി, പിൻ: 683 104

ഫോൺ: 0484 2911332/2550785

outreach@rajagiri.edu

www.rajagirioutreach.in

ഉള്ളടക്കം

അദ്ധ്യായം 1: പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

- 1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും
- 1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം
- 1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും
- 1.4. പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 1.5. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

അദ്ധ്യായം 2: പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

- 2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം
- 2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി
- 2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, വലിപ്പം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ
- 2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ
- 2.6. പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖ, വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ
- 2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത
- 2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി
- 2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/ പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ / സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ
- 2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

അദ്ധ്യായം 3: പഠന സംഘം, പഠന സമീപനം, പദ്ധതിശാസ്ത്രം

- 3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ

- 3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ, സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.
- 3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാപരിശോധനാ രീതി
- 3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെ കുറിച്ചുമുള്ള അവലോകനം.
- 3.5. തൽപ്പര കക്ഷികളുമായുള്ള കൂടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

അദ്ധ്യായം 4: സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യ നിർണ്ണയം

- 4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്രോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം.
- 4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന പദ്ധതിപ്രദേശത്തിന്റേത് മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിട്ടില്ല)
- 4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി
- 4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതുവിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം.
- 4.5. നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യാധീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതിപ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം.
- 4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ അളവും പ്രദേശവും.
- 4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷിഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ
- 4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം.
- 4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും വിലയും, ഉപയോഗവും.

അദ്ധ്യായം 5: ആഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്.

- 5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം
  - 5.1.1. പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യാഘാതബാധിത കുടുംബങ്ങൾ (സ്വന്തം ഭൂമി നഷ്ടപ്പെടുന്നവർ)
- 5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ
- 5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതുമൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

- 5.4. കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.5. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ
- 5.6.1 പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്നത് സ്വന്തം ഭൂമിയല്ലെങ്കിലും പരോക്ഷമായി ആഘാതബാധിതരാകുന്നവർ)
- 5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

അദ്ധ്യായം 6: സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ (പദ്ധതിപ്രദേശവും പുന:സ്ഥാപനപ്രദേശവും)

- 6.1. പദ്ധതിപ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ
- 6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും
- 6.3. ദുർബ്ബലജനവിഭാഗം
- 6.4. ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗ്ഗവും
- 6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ
- 6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ
- 6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും
- 6.8. ഭരണ സംഘടനകൾ
- 6.9. രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ
- 6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ
- 6.11 പ്രാദേശികവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ.
- 6.12 ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

അദ്ധ്യായം 7: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ ആസൂത്രണം

- 7.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം
- 7.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ
- 7.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുന:രധിവാസത്തിനും പുന:സ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ

- 7.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ
- 7.5. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ
- 7.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി.
- 7.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

അദ്ധ്യായം 8: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി സ്ഥാപന സംവിധാനം

- 8.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്ഥാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും
- 8.2. സർക്കാരിന് സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 8.3. സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക
- 8.4. ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

അദ്ധ്യായം 9 :സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

- 9.1. പുന:രധിവാസത്തിനും പുന:സ്ഥാപനത്തിനും വേണ്ടി വരുന്ന ചിലവ്
- 9.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും
- 9.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

അദ്ധ്യായം 10: സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി - മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

- 10.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ
- 10.2. റിപ്പോർട്ടിങ്ങ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും
- 10.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

അദ്ധ്യായം 11: നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും- അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

- 11.1. പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം

11.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാനോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ

പട്ടികകൾ

- 1.3.1. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലം
- 1.5.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാതങ്ങൾ
- 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും
- 3.1.1. പഠനസംഘം
- 3.2.1. പഠനത്തിന്റെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങൾ
- 5.1.1. ഭൂവുടമകൾ, ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള നഷ്ടങ്ങൾ
- 7.6.1. സാമൂഹ്യപ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതി

അദ്ധ്യായം 1

പഠനത്തിന്റെ സംക്ഷിപ്ത രൂപം

1.1. പദ്ധതിയും പൊതു ആവശ്യവും

ദ്രുതഗതിയിൽ എല്ലാ മേഖലയിലും വികസനം വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കോട്ടയം ജില്ലയിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന കടുത്തുരുത്തി ജംഗ്ഷൻ, കോട്ടയം - എറണാകുളം ജില്ലയെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പ്രധാന സഞ്ചാര പാതയാണ്. ദിനം പ്രതി വർദ്ധിക്കുന്ന ഗതാഗത കുരുക്കിനും, ഒപ്പം നാടിന്റെ വികസനത്തിനും ശാശ്വതപരിഹാരമായി പുതിയ റോഡിന്റെ നിർമ്മാണവും നിലവിലുള്ള വികസനവും അനുയോജ്യമായ ഘടകമാണ്. പ്രസ്തുത റോഡിന്റെ പ്രാധാന്യവും തിരക്കേറിയ ഗതാഗതവും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടാണ് വികസനം ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. പൊതു ഗതാഗതത്തിന്റെ ആവശ്യം ദിനം പ്രതി വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ മികച്ച സഞ്ചാരയോഗ്യമായ പാത എന്നത് നഗരപ്രദേശങ്ങളിലും ഗ്രാമപ്രദേശങ്ങളിലും ഒഴിച്ചുകൂടാനാകാത്ത ഒരു ഘടകമാണ്. കാലാകാലങ്ങളിൽ വരുന്ന മാറ്റങ്ങൾക്ക് അനുസൃതമായി വളർച്ച ഉണ്ടാകേണ്ടതിന് സഞ്ചാരയോഗ്യമായ പാത എന്നത് ഒഴിച്ചുകൂടാനാകാത്ത ഒരു ഘടകമായി മാറിയിരിക്കുകയാണ്.

വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ജനസംഖ്യാനിരക്ക്, ഉപഭോഗസംസ്കാരം തുടങ്ങിയവ ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അതിന്റെ ഫലമായി റോഡിൽ വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം ദിനം പ്രതി വർദ്ധിക്കുന്നു. റോഡിന്റെ വീതി കുറവും പലയിടങ്ങളിലും വളവുകൾ നിറഞ്ഞ അവസ്ഥയും നിരന്തരം ഗതാഗത കുരുക്കിനും അപകടങ്ങൾക്കും വഴി ഒരുക്കുന്നു. പ്രസ്തുത റോഡിന്റെ പ്രാധാന്യവും തിരക്കേറിയ ഗതാഗതവും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടാണ് വികസനം ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. കൂടാതെ കടുത്തുരുത്തിയിലെ പ്രധാന ആരാധനാലയമായ കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേക്ക് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി ഗതാഗത കുരുക്ക് ഒഴിവാക്കി വഴി തെളിക്കുന്നു. കൂടാതെ റോഡ് ഉൾപ്പടെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനം രാജ്യ വികസനത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. രാജ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം ലക്ഷ്യം വെയ്ക്കുന്നു എന്നതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസമാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013ഭാഗം 2(1) b (i) പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യമാണ്.

1.2. പദ്ധതി പ്രദേശം

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലം കോട്ടയം ജില്ലയിലെ 625/3, 625/4 നമ്പർ ഭൂമിയാണ്. കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് പദ്ധതി പ്രകാരം നിർമ്മിക്കുന്ന ഭാഗം കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ, വൈക്കം താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട പ്രദേശമാണ്.

1.3. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ വ്യാപ്തിയും സ്വഭാവവും

2024 ഒക്ടോബർ 20 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) 2024 നവംബർ 04 തീയതിയിലെ 3524 നമ്പറിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം DCKTM/1569/2023-G1, പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി, അതായത് കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി വൈക്കം താലൂക്കിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 625/3, 625/4 സർവ്വെ നമ്പറിൽ ഉൾപ്പെട്ട 03 ആർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

1.4 പരിഗണിക്കപ്പെട്ട ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ

പദ്ധതിക്ക് മറ്റ് മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിഗണിച്ചതായി വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

1.5 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്ന് സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്കു വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം മനസിലാക്കുന്നു. പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുന്നതിനു വേണ്ടി പഠന സംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും ഭൂവുടമകളെ നേരിട്ടു ബന്ധപ്പെട്ട് സാമൂഹ്യ- സാമ്പത്തിക സർവ്വെയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു. കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ ഉൾപ്പെട്ട രണ്ട് ഭൂവുടമകളിൽ നിന്നാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം ഇത്തരത്തിൽ വിവര ശേഖരണം നടത്തിയത്.

പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തു ഉൾപ്പെടുന്ന 625/3, 625/4 എന്നീ സർവ്വെ നമ്പർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ശ്രീ. ജയ്മോൻ സിറിയക്ക്, ചക്കിക്കുന്നേൽ ഹൗസ്, എന്ന വ്യക്തിയുടെ 4 സെന്റ് ഭൂമിയും, അതിൽ ഉൾപ്പെട്ട 10 ഓളം റബ്ബർ മരങ്ങളും, ടാർ ഇട്ട വഴിയുടെ കുറച്ച്

ഭാഗവും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടും. കൂടാതെ കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുകയും, ചെറിയ രീതിയിൽ വരുമാനത്തെയും കൃഷിയെയും ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും. ശ്രീമതി. പെണ്ണമ്മ ജി, ഒളൊപള്ളി ഹൗസ്, കുറച്ച് ഭൂമി നഷ്ടമാകുന്നതിലൂടെ കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുകയും ചെയ്യും.

1.6. ലഘൂകരണ നടപടികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, കൂടാതെ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പ് കാലാകാലങ്ങളിൽ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള പോളിസിക്ൾ (23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD & 29/12/2017 തീയതിയിലെ G.O(Ms)No.448/2017/ RD) പ്രകാരവും നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളേണ്ടതാണ്.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സ്ഥലങ്ങൾ ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം കണ്ടെത്തിയ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പദ്ധതിയുടെ വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും, പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും പട്ടിക 1.6.1.ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 1.6.1. സംഭവ്യമായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങളും ലഘൂകരണ നടപടികളും

ക്രമ നമ്പർ	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം	ലഘൂകരണ നടപടി
1	കൈവശഭൂമി നഷ്ടമാകൽ/ അളവ് കുറയൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം
2	വരുമാനം നഷ്ടമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം
3	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടി മാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി

		തൈകൾ നട്ട് പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
4	പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള ആരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ/അപകട സാധ്യതകൾ	പദ്ധതിനിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടി ശല്യവും യന്ത്രസാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ നിർമ്മാണഘട്ടത്തിനു മുൻപേതന്നെ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം. നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ തൊഴിലാളികളുടെയും പ്രദേശവാസികളുടെയും സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് മതിയായ മുൻകരുതലുകൾ സ്വീകരിക്കണം.
5	നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കുന്നത് മൂലം ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പരിസര മലിനീകരണം.	പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി, യഥാസമയം നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.

അദ്ധ്യായം 2

പദ്ധതിയുടെ വിശദവിവരങ്ങൾ

2.1. പദ്ധതി നിർവ്വഹകർ, നിയന്ത്രണ ഘടന എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ പശ്ചാത്തലം

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ, വൈക്കം താലൂക്കിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

21/10/2022 തീയതിയിലെ G.O.(Rt)No.1022/2022/PWD നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം 111 ലക്ഷം രൂപയുടെ (40 ലക്ഷം രൂപ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ഉൾപ്പെടെ) ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ടി പദ്ധതിയുടെ അർത്ഥനാധികാരി പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം ആണ്. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ എൽ.എ. (ജനറൽ), പാലാ ആയിരിക്കും.

2.2. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യത്തിന് പദ്ധതി എങ്ങിനെ അനുയോജ്യമാകുന്നു എന്നതുൾപ്പെടെ പദ്ധതിയുടെ യുക്തി

റോഡുകൾ അനുയോജ്യമായി നിർമ്മിച്ച് യാത്രാസൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുക എന്നത് രാജ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2(b)യിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്തിരിക്കുന്ന പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനവും ഉൾപ്പെടുന്നു.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ, വൈക്കം താലൂക്കിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്.

2.3. പദ്ധതിയുടെ സ്ഥലം, വലിപ്പം, ലക്ഷ്യം, ചെലവ് തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 03 ആർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കേണ്ടത്. നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് ആരംഭിക്കുന്ന പ്രദേശമാണ്.

ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ യാത്രക്കാർക്ക് യാത്രാസമയം, ഗതാഗത തടസം എന്നിവ കുറയുകയും, റോഡ് യാത്രികരുടെ സുരക്ഷാ സാധ്യതകൾ മെച്ചപ്പെടുകയും ചെയ്യും. ഈ പാതയിൽ നിലവിൽ ഉള്ള അപകട സാധ്യതകൾ പരിഹരിച്ച് പ്രദേശത്തിന്റെ ഗതാഗതം സുഗമമാക്കൽ, പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്രവികസനം തുടങ്ങിയവയാണ് പദ്ധതി ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 6 മീറ്റർ വീതിയിൽ വൺവേ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തി കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഐക്ടാവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നു. 21/10/2022 തീയതിയിലെ G.O.(Rt)No.1022/2022/PWD നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം 111 ലക്ഷം രൂപയുടെ (40 ലക്ഷം രൂപ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ഉൾപ്പെടെ) ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

2.4. ഇതര മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിശോധിക്കൽ

പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കുറവ് വരത്തക്ക വിധത്തിൽ ഏറ്റവും അനുയോജ്യമായ രീതിയിലാണ് നിലവിലെ രൂപരേഖ തീർച്ചപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

2.5. പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടങ്ങൾ

പദ്ധതിയുടെ നിർമ്മാണത്തിനായി സ്ഥലം എറ്റെടുത്ത്, ബാക്കി നിർമ്മാണം പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് സർക്കാരിൽ നിന്നും ഭരണാനുമതി പുതുക്കി ലഭിക്കുന്നതിന് റിവൈസ്റ്റ് എസ്റ്റിമേറ്റ് സമർപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്.

2.6. പദ്ധതിയുടെ വലിപ്പം, സൗകര്യങ്ങൾ

പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 6 മീറ്റർ വീതിയിൽ വൺവേ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തി കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഐക്ടാവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നു. നിലവിൽ വൺവേ സംവിധാനത്തിൽ കോട്ടയം

ഭാഗത്ത് നിന്നുള്ള വാഹനങ്ങൾക്കു വലിയപള്ളിയിലേക്കുള്ള പാതയായിട്ടാണ് സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നത്.

2.7. അനുബന്ധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ ആവശ്യകത

പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ജനങ്ങളുടെ നിലവിലെ ഗതാഗതം (പൊതു ഗതാഗതം ഉൾപ്പെടെ) തടസപ്പെടാതിരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കണം.

2.8. ആവശ്യമായ സ്ഥിരവും താൽക്കാലികവുമായ തൊഴിൽ ശക്തി

നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണ ഘട്ടത്തിലാണെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി അറിയിച്ചു.

2.9. മുൻപേ നടത്തിയ സാമൂഹ്യ/പരിസ്ഥിതി പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ/സാങ്കേതിക സാധ്യതാ പഠനങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്, കളമശ്ശേരി, കൊച്ചി നടത്തിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖയാണ് ഇത്. മറ്റ് പഠനങ്ങൾ നടന്നതായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമല്ല.

2.10. ബാധകമായ നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ 6 മീറ്റർ വീതിയിൽ വൺവേ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തി കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഐക്ടാവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നു. കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 03 ആർ സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന നിയമങ്ങളും നയങ്ങളും ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013
- ❖ കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
- ❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ

കേരള സർക്കാർ - റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം.

❖ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധി വാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ(ബി)വകുപ്പിന്റെ 29/12/2017 തീയതി യിലെ G.O(MS) No .448/ 2017/RD പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയം.

❖ വിവരവകാശ നിയമം 2005

അദ്ധ്യായം 3

പഠനസംഘം, പഠനസമീപനം, പദ്ധതിശാസ്ത്രം

ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് ടി നിയമത്തിന്റെ വകുപ്പ് 4(1) അനുശാസിക്കുന്ന പ്രകാരം സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിനും രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ചിനെ ചുമതലപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടർ 2024 ഒക്ടോബർ 20 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) 2024 നവംബർ 04 തീയതിയിലെ 3524 നമ്പറിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം DCKTM/1569/2023-G1, പ്രകാരം ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. അതിൻപ്രകാരം സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ യൂണിറ്റിന്റെ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം നടത്തി.

3.1. പഠന സംഘാംഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത ഉൾപ്പെടെയുള്ള വിവരങ്ങൾ

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന യൂണിറ്റ് ചെയർമാന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വിവിധ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേകളും സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനങ്ങളും നടത്തിയ അനുഭവസമ്പത്തുള്ള അംഗങ്ങളടങ്ങുന്ന ടീമാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനു വേണ്ടിയുള്ള വിവരങ്ങളുടെ ശേഖരണവും വിശകലനവും ഏകോപനവും നടത്തി കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കിയത്.

പഠന സംഘത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 3.1.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 3.1.1. പഠന സംഘം

ക്രമ നമ്പർ	പേര്	വിദ്യാഭ്യാസ യോഗ്യത പദവി	പ്രവർത്തന പരിചയം
1	ഡോ. ഫാ.സാജു എം. ഡി	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി., കൺസൾട്ടന്റ് (പ്രിൻസിപ്പാൾ, രാജഗിരി കോളേജ് ഓഫ് സോഷ്യൽ സയൻസസ്)	അദ്ധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 14 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം

2	ഡോ:ബിനോയ് ജോസഫ്	എം.എ (എച്ച്.ആർ.എം), പി.എച്ച്.ഡി., എൽ.എൽ.ബി കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന, ഗവേഷണ, പരിശീലന മേഖലകളിൽ 27 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം.
3	ഡോ. ഫാ. ഷിന്റോ ജോസഫ്	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, എം.ഫിൽ, പി.എച്ച്.ഡി. കൺസൾട്ടന്റ്	അധ്യാപന ഗവേഷണ മേഖലയിൽ 6 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം.
4	മീന കുരുവിള	എം.എസ്.ഡബ്ല്യു, ചെയർപേഴ്സൺ	വികസനമേഖലയിൽ 37 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം.
5	ബിജു സി.പി.	ബി.എ, ഡെവലപ്പ്മെന്റ് ഓഫീസർ	വികസനമേഖലയിൽ 30 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം.
6	ബിനിഷ ഡി	എം.എസ്. ഡബ്ല്യു റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	3 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം.
7	എലിസബത്ത് പെനെലോപ്പ് ലോബോ	എം.ബി.എ. റിസേർച്ച് അസോസിയേറ്റ്	36 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം.
8	ഫിലോമിന കെ.എ.	ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	31 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം.
9	ഇന്ദിര വി. വി.	ഡാറ്റാ എൻട്രി ഓപ്പറേറ്റർ	33 വർഷത്തെ പ്രവർത്തന പരിചയം.

3.2. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച പദ്ധതിശാസ്ത്രം, വിവര ശേഖരണത്തിനുപയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ സാങ്കേതിക രീതി എന്നിവയെ കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങളും, ടി മാർഗ്ഗങ്ങളും പദ്ധതിശാസ്ത്രവും ഉപയോഗിച്ചതിന്റെ യുക്തിയും.

പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കും വ്യക്തികൾക്കും പദ്ധതി മൂലമുണ്ടായേക്കാവുന്ന വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കണ്ടെത്തുക കൂടാതെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുള്ളതാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിനാവശ്യമായ വിവരശേഖരണത്തിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ മേഖലകൾ അപഗ്രഥനം ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്.

പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതി

ബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടും കൂടാതെ പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ചത്. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം 17/01/25 തീയതിയിൽ പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിക്കുകയും, പഠനത്തിന് വേണ്ടി തയ്യാറാക്കിയ ചോദ്യാവലി പരിശോധിച്ച് സ്ഥിരീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. ഏറ്റെടുക്കുന്ന വസ്തുവിന്റെ തരം, നിലവിലെ ഉപയോഗം, വസ്തു കൈവശമായ കാലാവധി, കുടുംബാംഗങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ, കുടുംബങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക-സാമൂഹിക അവസ്ഥ, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ചും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനെക്കുറിച്ചും കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള അഭിപ്രായങ്ങൾ തുടങ്ങിയ ചോദ്യങ്ങൾ ടി ചോദ്യാവലിയിൽ ഉൾക്കൊള്ളുന്നു.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ അർത്ഥനാധികാരിയായ പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയറുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ സ്പെഷ്യൽ തഹസീൽദാർ, എൽ.എ (ജനറൽ) പാലാ നിന്നാണ് വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചത്. കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നിയമപരമായ ചട്ടക്കൂടുകളും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളെക്കുറിച്ചും പഠനസംഘം മനസ്സിലാക്കി.

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെയും അഭിമുഖത്തിലൂടെയും ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്ത് ക്രോഡീകരിച്ച് തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിച്ച് വിശകലനം ചെയ്തും. പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ പദ്ധതി ബാധിതർ ഉന്നയിക്കുന്ന അഭിപ്രായങ്ങളും ആശങ്കകളും ആയതിന് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ നൽകുന്ന മറുപടിയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി കൊണ്ടാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ അന്തിമരേഖ തയ്യാറാക്കുന്നത്.

തീയതി	ഘട്ടങ്ങൾ
04.11.2024	പഠനം നടത്തുന്നതിന് കളമശ്ശേരി രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ചിനെ നിയോഗിച്ച് ജില്ലാ കളക്ടറുടെ നടപടിക്രമം.
06.01.2025	അർത്ഥനാധികാരിയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും വിവരശേഖരണം.

17.01.2025	പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സംയുക്ത സന്ദർശനം & ചോദ്യാവലി പരിശോധന
17.01.2025	പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ
20.01.2025	പ്രാഥമിക & ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തത്
24.01.2025	സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനം - കരട് റിപ്പോർട്ട്
11.02.2025	പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ്

3.3. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച മാതൃകാ പരിശോധനാ രീതി

പഠനസംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം മുഴുവനായും സന്ദർശിക്കുകയും പദ്ധതി ബാധിതരാകുന്ന കുടുംബങ്ങളെ കണ്ടെത്തുകയും, അവരിൽ നിന്ന് സാമൂഹ്യ- സാമ്പത്തിക സർവ്വേയിലൂടെ വിവരശേഖരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു.

3.4. പഠനത്തിനുപയോഗിച്ച വിവരങ്ങളെയും അവ ലഭ്യമായ സ്രോതസ്സുകളെയും കുറിച്ചുള്ള അവലോകനം

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതിന് പ്രാഥമികവും ദ്വിതീയവുമായ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. പദ്ധതി മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്കും പ്രദേശത്തിനും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ, പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ, നിലവിലെ ഉപയോഗം, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങൾ തുടങ്ങിയവ പഠനത്തിനാവശ്യമായ പ്രാഥമിക വിവരങ്ങളാണ്. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശം സന്ദർശിച്ച് നിരീക്ഷണം നടത്തിയും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളെ ബന്ധപ്പെട്ടും പ്രദേശത്തെ പ്രധാന വ്യക്തികളുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയും പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിലൂടെയുമാണ് പ്രസ്തുത വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുക.

പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങളും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയുടെ റവന്യൂ രേഖ പ്രകാരമുള്ള വിവരങ്ങളുമാണ് പഠനത്തിന് ആവശ്യമായ ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ. അർത്ഥനാധികാരിയായ പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം, സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, പാലാ എൽ.എ (ജനറൽ), നിന്നുമാണ് ദ്വിതീയ വിവരങ്ങൾ ലഭിച്ചത്.

കൂടാതെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമവും അതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ

സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് കാലാകാലങ്ങളിൽ രൂപീകരിച്ചിട്ടുള്ള ചട്ടങ്ങളും നയങ്ങളും പരിശോധിച്ചു.

3.5. തത്പരകക്ഷികളുമായി നടത്തിയ കുടിയാലോചന, പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് എന്നിവയുടെ സംക്ഷിപ്ത വിവരങ്ങൾ

പഠനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ വിവിധ നടപടികളുടെ ചുരുക്കം:

- ❖ അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങളുടെ പഠനം.
- ❖ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് സന്ദർശനം.
- ❖ പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ സർവ്വേ
- ❖ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിന്റെ കരട് രേഖ തയ്യാറാക്കലും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തലും.

അദ്ധ്യായം 4

സ്ഥലത്തിന്റെ മൂല്യനിർണ്ണയം

4.1. ഭൂപടത്തിന്റെയും സ്ഥലത്തെ പ്രാഥമിക സ്കോതസ്സുകളുടെയും സഹായത്തോടെ പദ്ധതി പ്രദേശത്തിന്റെ വിവരണം.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ, കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 03 ആർ ഭൂമി എറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിലവിൽ കടുത്തുരുത്തി ജംഗ്ഷനിൽ കോട്ടയം എറണാകുളം റോഡിനെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഭാഗം വീതി കുറഞ്ഞ റോഡ് ആണ്. കൂടാതെ റോഡിന്റെ വശങ്ങളിലായുള്ള ബസ്സ് വെയ്റ്റിങ്ങ് ഷെഡ് കോട്ടയം ഭാഗത്ത് SH15 നിന്ന് വരുന്ന വാഹനങ്ങൾക്ക് കടുത്തുരുത്തി വലിയപള്ളിയിലേയ്ക്ക് തിരിയുവാൻ പ്രയാസം ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഈ സാഹചര്യം പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് വൺ വേ സംവിധാനത്തിൽ കോട്ടയം വശത്തു നിന്നുള്ള വാഹനങ്ങൾക്കു വലിയപള്ളിയിലേക്കുള്ള പാതയായിട്ടാണ് സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നത്.

ശ്രീ. ജയ്മോൻ സിറിയക്ക്, ചക്കിക്കുന്നേൽ ഹൗസ്, എന്ന വ്യക്തിയുടെ 4 സെന്റ് ഭൂമിയും, അതിൽ ഉൾപ്പെട്ട 10 ഓളം റബ്ബർ മരങ്ങളും, ടാർ ഇട്ട വഴിയുടെ കുറച്ച് ഭാഗവും ഏറ്റെടുക്കപ്പെടും. കൂടാതെ കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുകയും, ചെറിയരീതിയിൽ വരുമാനത്തെയും കൃഷിയെയും ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും. ശ്രീമതി. പെണ്ണമ്മ ജി, ഒളളാപള്ളി ഹൗസ്, കുറച്ച് ഭൂമി നഷ്ടമാകുന്നതിലൂടെ കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുകയും ചെയ്യും. റോഡിന്റെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ പൂർത്തീകരിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ, സമൂഹത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുകയും ഗതാഗത സൗകര്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതു വഴി നാടിന്റെ സുസ്ഥിര വികസനം സാധ്യമാകുകയും ചെയ്യും.

4.2. പദ്ധതിയുടെ സ്വാധീനം മൂലം മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രത്യാഘാതം

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 03 ആർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഒരു ഭൂവുടമയ്ക്കു ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ അദ്ധ്യായം 1 ൽ 1.5 ൽ വിശദമായി

നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കുന്ന പ്രദേശത്തിനപ്പുറത്തേക്ക് മൊത്തത്തിൽ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയില്ലെന്ന് പഠന സംഘം വിലയിരുത്തുന്നു.

4.3. പദ്ധതിയ്ക്കാവശ്യമായ മൊത്തം ഭൂമി

പദ്ധതിയുടെ അർത്ഥനാധികാരിയായ പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ സമർപ്പിച്ച അർത്ഥനാപത്രത്തിൽ 03 ആർ സ്ഥലമാണ് ഏറ്റെടുക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായി പറയുന്നത്. പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ സ്ഥലം മാത്രമാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് അടയാളപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത് എന്ന് പദ്ധതി പ്രദേശം സന്ദർശിച്ചതിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ പഠന സംഘം വിലയിരുത്തുന്നു.

4.4. പദ്ധതി ബാധിത പ്രദേശത്തിന്റെ സമീപത്ത് പൊതു വിനിയോഗത്തിലുള്ള സ്ഥലം ഉണ്ടെങ്കിൽ അതിന്റെ നിലവിലെ ഉപയോഗം

പ്രദേശവാസികൾ പൊതുവായി ഉപയോഗിക്കുന്ന സ്ഥലം ഒന്നുമില്ല.

4.5 നേരത്തെ വാങ്ങിയതോ, അന്യാധീനപ്പെട്ടതോ, പണയപ്പെടുത്തിയതോ, അല്ലെങ്കിൽ ഏറ്റെടുത്തതോ ആയ ഭൂമി, ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഓരോ ഭൂഭാഗത്തിന്റെയും പദ്ധതി പ്രകാരമുള്ള ഉപയോഗം

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നേരത്തേ ഭൂമി വാങ്ങുകയോ, ഏറ്റെടുക്കുകയോ ചെയ്തിട്ടില്ല.

4.6. ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഗുണവും പ്രദേശവും

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിൽ ഉൾപ്പെട്ട കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 03 ആർ ഭൂമി എറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഭൂസ്ഥിതി പ്രകാരം സ്ഥലം പൂർണ്ണമായും പുരയിടം വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നു. കൂടുതലും കൃഷി ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്ന വീടിനോടു ചേർന്നുള്ള ഭൂമി ആണ്. പദ്ധതി പ്രദേശം കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതും എല്ലാവിധ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെയും പ്രാപ്യതയുള്ളതുമാണ്.

4.7. ആഘാതബാധിത ഭൂമിയുടെ തരവും നിലവിലെ ഉപയോഗവും, കൃഷി ഭൂമിയാണെങ്കിൽ ജലസേചനം, വിള തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ

വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ട സർവ്വെ നമ്പറിലെ രണ്ട് ഉടമകളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തി അഭിമുഖം നടത്തിയത്. ടി ഉടമകളിൽ നിന്ന് ലഭിച്ച വിവരമനുസരിച്ച് പദ്ധതി ബാധിത സ്ഥലത്തിന്റെ തരം, ഉപയോഗം തുടങ്ങിയ വിവരങ്ങൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ തരം

കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും ഏറ്റെടുക്കുന്ന 625/3, 625/4 സർവ്വെ നമ്പറിലുള്ള സ്ഥലം പൂർണ്ണമായും പുരയിടം വിഭാഗത്തിൽപ്പെടുന്നു.

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം

പദ്ധതി ബാധിത സ്ഥലമായ 625/3, 625/4 സർവ്വെ നമ്പർ ഭൂമി കൃഷി ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഉപയോഗിക്കുന്ന വീടിനോടു ചേർന്നുള്ള ഭൂമിയും വഴിയുമാണ്.

4.8. കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ്, ഉടമസ്ഥതയുടെ രീതി, സ്ഥലത്തിന്റെ കിടപ്പ്, വാസയോഗ്യമായ വീടുകളുടെ എണ്ണം

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുവാൻ വിജ്ഞാപനം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ള സർവ്വെ നമ്പറിലുള്ള, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം കണ്ടെത്തിയ രണ്ട് ഭൂവുടമകളുടേയും വ്യക്തിഗത ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള സ്ഥലങ്ങളാണ്. ശ്രീ. ജയ്മോൻ സിറിയക്ക് 53 സെന്റ് ഭൂമിയും, ശ്രീമതി. പെണ്ണമ്മ ജി 7 സെന്റ് ഭൂമിയുമാണ് ഉള്ളത്. നിർദ്ദിഷ്ട സ്ഥലം ഉടമകൾ കൈവശമക്കിയ രീതി പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, ഒരു ഉടമ വാങ്ങിയതും ഒരു ഉടമയ്ക്ക് പൂർവ്വികരിൽ നിന്നും കൈവശമായതുമാണ്.

4.9. കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലത്തെ ഭൂമി കൈമാറ്റവും, വിലയും, ഉപയോഗവും

ലഭ്യമായ വിവരമനുസരിച്ച് പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന ഭൂമിയിൽ കഴിഞ്ഞ 3 വർഷക്കാലമായി ഭൂമി കൈമാറ്റം നടന്നിട്ടില്ല. രണ്ട് ഭൂവുടമകളുടേയും ഭൂമി കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഏറ്റെടുക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

അദ്ധ്യായം - 5

ആഘാത ബാധിത കുടുംബങ്ങളെക്കുറിച്ചും വസ്തുവകകളെക്കുറിച്ചുമുള്ള കണക്ക്

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ, കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും വൺവേ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തി സർച്ചീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 03 ആർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ പ്രത്യഘാത ബാധിതമാകുന്ന കുടുംബങ്ങളുടെ വിവരങ്ങളും അവർക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യഘാതങ്ങളും ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു.

5.1. കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കേണ്ടി വരുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷവും പരോക്ഷവുമായ പ്രത്യഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാൻ സാധ്യതയുണ്ട്. ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകളെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ ആഘാത ബാധിതരായും ഉപജീവനത്തിനായോ താമസത്തിനായോ നടപ്പാതയ്ക്കോ മറ്റേതെങ്കിലും അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്ക് വേണ്ടിയോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തെ ആശ്രയിച്ച് കൊണ്ടിരിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങളെ പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതരായും കാണേണ്ടതാണ്. രണ്ട് കുടുംബങ്ങളാണ് പദ്ധതി ബാധിത വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നത്.

5.1.1. പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യക്ഷ പ്രത്യഘാത ബാധിത കുടുംബങ്ങൾ (ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകൾ)

2024 ഒക്ടോബർ 20 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) 2024 നവംബർ 04 തീയതിയിലെ 3524 നമ്പറിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം DCKTM/1569/2023-G1, പ്രകാരം കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർച്ചീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 03 ആർ ഭൂമിയാണ് ഏറ്റെടുക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത സ്ഥലത്തിന്റെ ഉടമകളായി രണ്ട് കുടുംബങ്ങളെയാണ് സാമൂഹ്യ പ്രത്യഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം കണ്ടെത്തിയത്.

പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ, ഭൂവുടമകൾക്ക് കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുകയും, ചെറിയരീതിയിൽ വരുമാനത്തെയും കൃഷിയെയും ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും.

5.2. വനാവകാശം നഷ്ടപ്പെടുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ

വനാവകാശ നിയമത്തിൽ കീഴിൽ വരുന്ന പട്ടിക വർഗ്ഗ/ആദിവാസി കുടുംബങ്ങൾ പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്നില്ല.

5.3. പൊതുവിഭവങ്ങൾ ആഘാതബാധിതമാകുന്നതു മൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

പൊതുവിഭവങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല.

5.4 കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതിയിലൂടെ ലഭിച്ച സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ സ്ഥലങ്ങൾ പദ്ധതി പ്രദേശത്തില്ല.

5.5 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന നഗരപ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്ത് കുടുംബങ്ങൾ താമസിക്കുന്നില്ല.

5.6. 3 വർഷമോ അതിലധികമോ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന ഭൂമിയിൽ പ്രാഥമിക ജീവനോപാധിയായി ആശ്രയിച്ചിരുന്ന കുടുംബങ്ങൾ

ഒരു ഉടമയുടെ വരുമാനത്തെ ചെറിയരീതിയിൽ ബാധിക്കുകയും, രണ്ട് ഉടമകളുടെയും കൈവശ ഭൂമിയുടെ അളവ് കുറയുകയും ചെയ്യും.

5.6.1. പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാതബാധിതർ

6 വർഷത്തിനുമുകളിലായി ഒരു ഉടമയുടെ ഹോട്ടലിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന ജയറാം എന്ന ആൾ ടി പദ്ധതിയുടെ പരോക്ഷ ആഘാത ബാധിതനാണ്

5.6.2. ഫലദായക വസ്തുക്കളുടെയും പ്രത്യേക സ്ഥലങ്ങളുടെയും വിവരപട്ടിക

പദ്ധതിബാധിതരാകുന്ന ഭൂമിയിൽ നിന്ന് ഫലദായക വസ്തുക്കളൊന്നും നഷ്ടപ്പെടുന്നില്ല.

അദ്ധ്യായം 6

സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക സാംസ്കാരിക രൂപരേഖ

പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക-സാംസ്കാരിക സ്ഥിതിയെ കുറിച്ചാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്. ജനസംഖ്യാപരമായ വിശദാംശങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക സ്ഥിതി, പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങളുടെ ഇടയിലുള്ള ദുർബല ജനവിഭാഗം, പ്രദേശത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ, ജീവനോപാധി ബാധിതമായ കുടുംബങ്ങൾ, പദ്ധതി ബാധിതമായ ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യവത്കരണം എന്നിവയും അനുബന്ധ വിവരങ്ങളുമാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.

6.1 പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ

പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങൾ കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ പ്രദേശമാണ്. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ പങ്കെടുത്ത പദ്ധതി ബാധിത ഭൂവുടമകളുടെ കുടുംബങ്ങളിലെ ജനസംഖ്യാപരമായ വിവരങ്ങൾ തുടർന്ന് നൽകുന്നു.

പ്രായം	പുരുഷൻ	സ്ത്രീ
0 - 18	0	0
18 - 59	1	3
60 ന് മുകളിൽ	0	2
ആകെ	1	5

പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങൾ ക്രിസ്ത്യൻ പൊതുവിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

6.2. വരുമാനവും ദാരിദ്ര്യതലവും

ലഭ്യമായ വിവരം അനുസരിച്ച്, പദ്ധതി ബാധിതമായ ഒരു കുടുംബം നീല നിറത്തിലുള്ള റേഷൻ കാർഡ് ആണ് കൈവശം വച്ചിരിക്കുന്നത്. ഒരു കുടുംബം വിദേശത്തു താമസിക്കുന്നു. പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്ന ഭൂവുടമകൾക്ക് നിശ്ചിത വരുമാന മാർഗ്ഗം ഇല്ലന്നാണ് മനസ്സിലാകുന്നത്. .

6.3. ദുർബലജനവിഭാഗം

പദ്ധതി ബാധിത ഉടമകളിൽ, 60 വയസോ അതിൽ കൂടുതലോ പ്രായമുള്ള വയോജനങ്ങളാണ്. സ്ഥലവും നഷ്ടമാകുന്നതു വഴി ഉപജീവനമാർഗ്ഗവും നഷ്ടമാകും.

6.4 ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗവും ഉപജീവനമാർഗ്ഗവും

പദ്ധതിബാധിത ഭൂമിയുടെ ഉപയോഗം

നിലവിലെ ഉപയോഗം വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, കൃഷി ഭൂമിയായും മറ്റും ഉപയോഗിക്കുന്നു.

6.5. പ്രാദേശിക സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങൾ

പ്രദേശത്തെ സാമ്പത്തിക പ്രവർത്തനങ്ങളെ ഒന്നും പദ്ധതി ബാധിതമാകുന്നില്ല.

6.6. പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ

പ്രാദേശിക ഉപജീവന ഘടകങ്ങൾ ഒന്നും തന്നെ ബാധിതമാകുന്നില്ല.

6.7. കുടുംബ ബന്ധങ്ങളും സാമൂഹിക സാംസ്കാരിക സംഘടനകളും

പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ കുടുംബം അണുകുടുംബമാണ്. പദ്ധതിബാധിത പ്രദേശത്ത് ഏതെങ്കിലും സാംസ്കാരിക സംഘടനകൾ ഉള്ളതായി കണ്ടില്ല.

6.8 ഭരണ സംഘടനകൾ

പദ്ധതിപ്രദേശത്ത് ഭരണസംഘടനകളുടെ സ്ഥാപനങ്ങളില്ല.

6.9 രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകൾ

രാഷ്ട്രീയ സംഘടനകളുടെ വസ്തുവകകൾ പദ്ധതിബാധിതമാകുന്നില്ല.

6.10 സാമൂഹ്യാധിഷ്ഠിതമായ പൗരസംഘടനകൾ

പൗരസംഘടനകളുടെ വസ്തുവകകൾ ഏറ്റെടുക്കലിൽ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടില്ല.

6.11. പ്രാദേശികവും ചരിത്രപരവുമായ പരിണാമപ്രക്രിയ

ദ്രുതഗതിയിൽ എല്ലാ മേഖലയിലും വികസനം വന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കോട്ടയം ജില്ലയിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന കടുത്തുരുത്തി ജംഗ്ഷൻ കോട്ടയം, എറണാകുളം ജില്ലയെ തമ്മിൽ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പ്രധാന സഞ്ചാര പാതയാണ്. വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ജനസംഖ്യാനിരക്ക്, ഉപഭോഗസംസ്കാരം തുടങ്ങിയവ ക്രമാതീതമായി വർദ്ധിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. അതിന്റെ ഫലമായി റോഡിൽ വാഹനങ്ങളുടെ എണ്ണം ദിനം പ്രതി വർദ്ധിക്കുന്നു. റോഡിന്റെ വീതി കുറവും പലയിടങ്ങളിലും വളവുകൾ നിറഞ്ഞ അവസ്ഥയും നിരന്തരം ഗതാഗത കുരുക്കിനും അപകടങ്ങൾക്കും വഴി ഒരുക്കുന്നു. പ്രസ്തുത റോഡിന്റെ പ്രാധാന്യവും തിരക്കേറിയ ഗതാഗതവും കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ടാണ് വികസനം ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്. കൂടാതെ കടുത്തുരുത്തിയിലെ പ്രധാന ആരാധനാലയമായ കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി ഗതാഗത കുരുക്ക് ഒഴിവാക്കി വഴി തെളിക്കുന്നു.

നിലവിൽ കടുത്തുരുത്തി ജംഗ്ഷനിൽ കോട്ടയം എറണാകുളം റോഡിനെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഭാഗം വീതി കുറഞ്ഞ റോഡ് ആണ്. കൂടാതെ റോഡിന്റെ വശങ്ങളിലായുള്ള ബസ്സ് വെയ്റ്റിങ്ങ് ഷെഡ് കോട്ടയം ഭാഗത്ത് SH15 നിന്ന് വരുന്ന വാഹനങ്ങൾക്ക് കടുത്തുരുത്തി വലിയപള്ളിയിലേയ്ക്ക് തിരിയുവാൻ പ്രയാസം ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഈ സാഹചര്യം പരിഗണിച്ചു കൊണ്ട് വൺവേ സംവിധാനത്തിൽ കോട്ടയം വശത്തു നിന്നുള്ള വാഹനങ്ങൾക്കു വലിയ പള്ളിയിലേക്കുള്ള പാതയായിട്ടാണ് സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നത്. കൂടാതെ റോഡ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളുടെ വികസനം രാജ്യ വികസനത്തിന് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. രാജ്യത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനം ലക്ഷ്യം വെയ്ക്കുന്നു എന്നതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനരധിവാസത്തിനും പുനസമാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013ഭാഗം 2(1) b (i) പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യമാണ്.

6.12. ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം

പ്രദേശവാസികൾക്ക് അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളെല്ലാം പ്രാപ്യമാണ്.

അദ്ധ്യായം 7

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണം

7.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള സമീപനം.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം വിവിധ ഘട്ടങ്ങളിലായാണ് പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതം വിലയിരുത്തിയത്. ആദ്യഘട്ടത്തിൽ 17/01/25 തീയതിയിൽ പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് ഒരു പ്രാഥമിക സന്ദർശനം നടത്തി. പ്രദേശത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകളും, പ്രധാനമായും ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങളും പൊതുവിൽ വിലയിരുത്തുകയും പ്രദേശത്ത് താമസിക്കുന്ന പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങളിൽ മുൻപേ തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ-സാമ്പത്തിക സർവ്വേ ചോദ്യാവലി ഉപയോഗിച്ച് നേരിൽ കണ്ട് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്തു.

പഠനത്തിന്റെ അടുത്ത ഘട്ടമായി 11.02.2025 തീയതിയിൽ രാവിലെ 11 മണിക്ക് പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങ് കടുത്തുരുത്തി ഗ്രാമ പഞ്ചായത്ത് കോൺഫറൻസ് ഹാളിൽ വെച്ച് നടത്തുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചു. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനസംഘം പദ്ധതി പ്രദേശം നിരീക്ഷിച്ചും, പദ്ധതി ബാധിതരും അല്ലാത്തവരുമായ ജനപ്രതിനിധികളടക്കമുള്ള വ്യക്തികളുമായി സംസാരിച്ചും, ശേഖരിച്ച വിവരങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി വിശകലനം ചെയ്തും, പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് അർത്ഥനാധികാരിയിൽ നിന്നും ലഭിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തിയും തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന റിപ്പോർട്ടിന്റെ കരട് രേഖ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയും, ടി റിപ്പോർട്ടിലേക്ക് ആവശ്യമായ കൂട്ടിച്ചേർക്കലുകളും തിരുത്തലുകളും നിർദ്ദേശിക്കുന്നതിന് പദ്ധതിബാധിതർക്കും ജനപ്രതിനിധികൾക്കും അവസരം നൽകുകയും ചെയ്തു. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നും അർത്ഥനാധികാരിയുടെ കാര്യാലയത്തിൽ നിന്നുമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ സാന്നിധ്യവും പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഉന്നയിക്കപ്പെടുന്ന ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ബന്ധപ്പെട്ട ഉദ്യോഗസ്ഥർ പബ്ലിക് ഹിയറിങ്ങിൽ മറുപടി നൽകും.

7.2. ആഘാതം ഒഴിവാക്കുവാനോ, ലഘൂകരിക്കുവാനോ, നഷ്ടം നികത്തുവാനോ ഉള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ, വൈക്കം താലൂക്കിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള, വിവിധങ്ങളായ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിന് താഴെ പറയുന്ന നടപടികൾ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 & കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, ടി നിയമത്തിൻറെയും ചട്ടത്തിൻറെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ വകുപ്പിൻറെ 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/ 2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017 തീയതിയിലെ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരവും കേരള സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച പോളിസിക്ൾ പ്രകാരമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവ പദ്ധതി ബാധിതർക്ക് നൽകുക.
- പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വരുമാന മാർഗം പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിലൂടെ ചെറിയരീതിയിൽ ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, അവരുടെ നിലവിലെ സൗകര്യങ്ങളിൽ കുറവ് വരാതെയുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന നടപടികൾ സമയാധിഷ്ഠിതമായി നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്.
- നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയും നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളും കാലതാമസം കൂടാതെ നടപ്പിലാക്കുക.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.

- ഏറ്റെടുക്കലിനു ശേഷം അവശേഷിക്കുന്ന സ്ഥലം പുനരുപയോഗത്തിന് അപര്യാപ്തമാകൽ നിജസ്ഥിതി പരിശോധിച്ച് പൂർണ്ണമായ ഏറ്റെടുക്കലിന് പരിഗണിക്കുകയോ ടി ഭാഗത്തെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സാധ്യത പരിശോധിച്ച് സാധ്യമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുകയോ ചെയ്യുക.
- സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുള്ള വെള്ളക്കെട്ട് രൂപപ്പെടാത്ത തരത്തിൽ നിർമ്മാണം നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടിശല്ല്യവും യന്ത്ര സാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.

7.3. നിയമത്തിൽ പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും നഷ്ടപരിഹാരത്തിനുമുള്ള നടപടി ക്രമങ്ങൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 23/09/2015 തീയതിയിൽ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും, 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS) No.448/2017/ RD പ്രകാരവും കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും പുനഃരധിവാസ - പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജിനുമുള്ള പോളിസിക്ൾ പ്രകാരമുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലോടാവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനു വേണ്ടിയുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയ്ക്ക് ബാധകമാണ്.

7.4. പദ്ധതിരേഖയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുമെന്ന് അർത്ഥനാധികാരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള നടപടികൾ

ബാധകമല്ല.

7.5. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിൽ കണ്ടെത്തിയ വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുടെ തീവ്രത കുറയ്ക്കുവാൻ വേണ്ടി പദ്ധതി രൂപകൽപനയിൽ വരുത്തേണ്ട മാറ്റങ്ങൾ

പദ്ധതിയുടെ രൂപരേഖയിൽ മാറ്റങ്ങൾ ഒന്നും നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. കുടുംബങ്ങൾക്ക് പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ കഴിയുന്നത്ര കുറവ് വരുന്ന വിധത്തിൽ ആണ് രൂപരേഖ തയ്യാറാക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എന്ന് പഠനസംഘം വിലയിരുത്തുന്നു.

7.6. ഓരോ നടപടികളും അതിനുവേണ്ട സമയക്രമവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചുകൊണ്ട് ആഘാതം ദുരീകരിക്കുന്നതിനുള്ള വിശദമായ പദ്ധതി

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കുറയ്ക്കുന്നതിന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം കൃത്യമായി പാലിച്ചു കൊണ്ട്, ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്കായി 23.09.2015 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച G.O(MS) No.485/2015/RD പ്രകാരവും പദ്ധതി കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് 29/12/2017 തീയതിയിൽ G.O(MS) No.448/2017/RD പ്രകാരവും പദ്ധതിബാധിതർക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസ- പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് എന്നിവ നൽകുന്നതിലൂടെ പദ്ധതിയുടെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്.

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠനത്തിലൂടെ ലഭ്യമായ വിവരങ്ങൾ വിശകലനം ചെയ്തതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഈ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കുന്നതിനായി തയ്യാറാക്കിയ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത നിയന്ത്രണ പദ്ധതി പട്ടിക 7.6.1 ൽ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 7.6.1 സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണപദ്ധതി

ക്രമ നമ്പർ	പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പ്രത്യാഘാതം	പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണം	സമയക്രമം	നിരീക്ഷണ സൂചികകൾ
1	സ്ഥലം നഷ്ടമാകൽ	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാം പട്ടികപ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക	കേരള ഭൂമി	ന്യായമായ ഭൂമി വിലയും നിയമാധിഷ്ടിതമായ മറ്റ് ആനുകൂല്യങ്ങളും നൽകുന്നു എന്ന് ഭൂവുടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തൽ
2	കെട്ടിടങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ വസ്തുവിനോട് ചേർന്നുള്ള ആസ്തികളുടെ നഷ്ടം	RFCTLARR നിയമം 2013 ഒന്നാംപട്ടിക പ്രകാരവും അനുബന്ധമായ കേരള സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പോളിസിക്ൾ പ്രകാരവുമുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുക	ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള ചട്ടം 2015 പ്രകാരമുള്ള സമയക്രമം	ഭൂവുടമകളുടെ സാന്നിധ്യത്തിൽ ആസ്തികളുടെ കണക്കെടുപ്പ് നടത്തുകയും അവയുടെ മൂല്യനിർണ്ണയ നടപടികൾ കൃത്യമായി ഉടമകളെ ബോധ്യപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുക
3	ഏറ്റെടുക്കലിനു ശേഷം അവശേഷിക്കുന്ന സ്ഥലം പുനരുപയോഗത്തിന് അപര്യാപ്തമാകൽ	നിജസ്ഥിതി പരിശോധിച്ച് പൂർണ്ണമായ ഏറ്റെടുക്കലിന് പരിഗണിക്കുകയോ ടി ഭാഗത്തെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സാധ്യത പരിശോധിച്ച് സാധ്യമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുകയോ ചെയ്യുക		ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ ഭൂവുടമയുടെ ഭാവി പദ്ധതികളെ ബാധിക്കാതിരിക്കുന്നതിന് മതിയായ പരിഗണന നൽകൽ
4	വൃക്ഷങ്ങൾ നഷ്ടമാകൽ	പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.		പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ പരിസ്ഥിതിക്ക് കോട്ടം വരുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ

5	<p>ഗതാഗത തടസ്സം /പ്രവേശനമാർഗ്ഗം നഷ്ടമാകൽ</p>	<p>പദ്ധതി നിർമ്മാണഘട്ടത്തിൽ നിലവിലുള്ള റോഡിലൂടെയുള്ള ഗതാഗതം പൂർണ്ണമായി തടസ്സപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ മുൻപേ ആസൂത്രണം ചെയ്യുക. പദ്ധതി നിലവിൽ വരുമ്പോൾ പ്രദേശത്തെ വീടുകളിലേക്കും വയലിലേക്കും മതിയായ പ്രവേശനമാർഗ്ഗം ലഭ്യമാക്കണം.</p>		<p>പദ്ധതിമൂലം ആരുടെയും സഞ്ചാരസാഹസ്യവും, വസ്തുവകകളിലേക്കുള്ള പ്രവേശനവും നഷ്ടമാകുന്നില്ല എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തൽ</p>
6	<p>നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യാതിരിക്കൽ</p>	<p>നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായി നിർമ്മാർജ്ജനം ചെയ്യുക</p>	<p>പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിനു മുമ്പേ മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം ആസൂത്രണം ചെയ്യുക</p>	<p>പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം ഉണ്ടാകാത്ത വിധത്തിൽ പദ്ധതി നിർവ്വഹണത്തിനു മുൻപേ നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായും സമയാധിഷ്ടിതമായും നീക്കം ചെയ്യും എന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുക</p>

7.7. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണത്തിനായി അർത്ഥനാധികാരി നിർവ്വഹിക്കേണ്ട നടപടികളിൽ പിന്നീട് നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകിയിട്ടുള്ള നടപടികളും, നിർവ്വഹിക്കാമെന്ന് ഉറപ്പ് നൽകാത്ത നടപടികളും.

ബാധകമല്ല.

അദ്ധ്യായം 8

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പദ്ധതി നിർവ്വഹണ സ്മാപന സംവിധാനം

8.1. ഓരോ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ നടപടികൾക്കും ഉത്തരവാദിപ്പെട്ട സ്മാപന സംവിധാനങ്ങളും നിയുക്ത വ്യക്തികളും

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 ലെ വകുപ്പ് 43 ഉം കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015, ചട്ടം 22 ഉം നിർവ്വചിക്കുന്നതിൻ പ്രകാരം, സർക്കാർ നിയമിക്കുന്ന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർക്ക് ആയിരിക്കും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്കുള്ള പുനഃരധിവാസ പുനഃസ്മാപന സ്കീം തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം. സർക്കാരിന്റെയും, പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള കമ്മീഷണറുടെയും മേൽനോട്ടത്തിനും മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശത്തിനും നിയന്ത്രണത്തിനും വിധേയമായി പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ തന്റെ കീഴിലുള്ള പദ്ധതിയ്ക്കു വേണ്ടി പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള സ്കീമിന്റെ രൂപീകരണത്തിനും നടത്തിപ്പിനും മേൽനോട്ടത്തിനും ഉത്തരവാദിയായിരിക്കുന്നതാണ്. കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ, കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഐക്യവാരിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററിന്റെ കീഴിൽ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ, എൽ.എ. (ജനറൽ) പാലാ ആണ്.

കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്മാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ഉം 23/09/2015 ൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനു വേണ്ടി 2 കമ്മിറ്റികളാണ് ഉണ്ടായിരുന്നത് - ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയും സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റിയും. എന്നാൽ 14.02.2019 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ്

GO (MS)No.56/2019/RD പ്രകാരം സംസ്ഥാന തലത്തിൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട കമ്മിറ്റി നിറുത്തലാക്കി. ജില്ലാതല കമ്മിറ്റിയിൽ താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുന്നു.

- ജില്ലാ കളക്ടർ
- പുനഃരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ
- ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഓഫീസർ
- സാമ്പത്തിക ഉദ്യോഗസ്ഥൻ
- സാമ്പത്തിക തീരുമാനങ്ങൾ കൈക്കൊള്ളുവാൻ അർത്ഥനാധികാരികളുടെ പ്രതിനിധികൾ
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനത്തിന്റെ പ്രതിനിധികൾ

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തയ്യാറാക്കുന്ന അടിസ്ഥാന വില നിർണ്ണയ റിപ്പോർട്ടിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. പദ്ധതി ബാധിതരുടെ രേഖകൾ പരിശോധിച്ച് തഹസിൽദാർ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്ന 29/12/2017 തീയതിയിലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്ന പുനഃരധിവാസ - പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് പ്രകാരമുള്ള തുക അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റർ സ്ഥലപരിശോധന, വിചാരണ, തെളിവെടുപ്പ് എന്നീ മാർഗങ്ങളിലൂടെ ഉറപ്പ് വരുത്തി ആവശ്യമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തി, ആയതിന്മേൽ ജില്ലാ കളക്ടർ അംഗീകാരം നൽകണം. ഇപ്രകാരം തയ്യാറാക്കപ്പെട്ട ലാൻറ് റവന്യൂ കമ്മീഷണറുടെ അംഗീകാരം നേടിയ ഭൂമിവിലയും, പുനഃരധിവാസ- പുനഃസ്ഥാപന തുകയും കൂടാതെ ബന്ധപ്പെട്ട അധികാരികൾ തയ്യാറാക്കിയ കെട്ടിടവില, വ്യക്ത വിലയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയ നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം ജില്ലാതല കമ്മിറ്റി പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബത്തോട് വിശദീകരിക്കും. പദ്ധതി ബാധിത വ്യക്തിയുടെ/കുടുംബത്തിന്റെ അനുമതി ലഭിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ ടി അനുമതിയും പദ്ധതി ബാധിതരുമായുള്ള മീറ്റിംഗ് മിനിറ്റ്സും ഉൾപ്പെടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് സമർപ്പിക്കും. നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ട നഷ്ടപരിഹാരവും പുനഃരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജും പദ്ധതി ബാധിത വ്യക്തിക്ക്/ കുടുംബത്തിന് അനുമതി പത്രത്തോടൊപ്പം സമർപ്പിച്ച ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽ നിക്ഷേപിക്കും.

8.2. സർക്കാരിതര സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്കാളിത്തം ഉണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക

ഒരു പൊതു ആവശ്യത്തിനു വേണ്ടി സർക്കാർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തണമെന്ന് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 4 അനുശാസിക്കുന്നു.

കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി വ്യക്തികളെയോ സംഘടനകളെയോ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠന യൂണിറ്റായി സർക്കാരിന് കാലാനുസൃതമായി അനുമതി നൽകാമെന്ന് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 ന്റെ ചട്ടം 9 ൽ നിർവ്വചിച്ചിരിക്കുന്നു. അതിൻ പ്രകാരം രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്, കളമശ്ശേരി, കൊച്ചി യൂണിറ്റിനെ കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനം നടത്തുന്നതിനായി 2024 ഒക്ടോബർ 20 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) 2024 നവംബർ 04 തീയതിയിലെ 3524 നമ്പറിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം DCKTM/1569/2023-G1, പ്രകാരം കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടർ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ പബ്ലിക് ഹിയറിംഗ് ഉൾപ്പെടെ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത പഠനത്തിനുള്ള നടപടികൾ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിന് രാജഗിരി ഔട്ട്റീച്ച്, കളമശ്ശേരി, കൊച്ചി യൂണിറ്റിനെ ഉത്തരവാദിത്തപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

8.3 സാങ്കേതിക സഹായം ഉൾപ്പെടെ കാര്യക്ഷമതാ നിർമ്മാണ പദ്ധതിയോ കാര്യക്ഷമതാ ശേഷിയോ ആവശ്യമായ് വരുന്നുണ്ടെങ്കിൽ വിവരിക്കുക

ബാധകമല്ല.

8.4 ഓരോ പ്രവർത്തനത്തിനും വേണ്ട സമയക്രമം

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനും മുളള അവകാശ ചട്ടങ്ങൾ, 2015 അനുശാസിക്കുന്ന സമയക്രമം ബാധകമായിരിക്കും.

അദ്ധ്യായം 9

സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

9.1. സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ലഘൂകരണ പദ്ധതിയുടെ ബഡ്ജറ്റും സാമ്പത്തിക നടപടികളും

പദ്ധതിയുടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നിർവ്വഹണത്തിന് വേണ്ടി ചുമതലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ഏറ്റെടുക്കപ്പെടുന്ന സ്ഥലത്തിന് ഭൂമിയുടെയും പ്രദേശത്തിന്റെയും പ്രത്യേകതകൾ പരിഗണിച്ച് കൊണ്ട് നിയമാനുസൃതമായ വിലയും ഭൂമിയിലുള്ള ആസ്തികളുടെ വിലയും നിർണ്ണയിക്കുകയും, കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള വിവിധങ്ങളായ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ദൂരീകരിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന വിധത്തിൽ നഷ്ടപരിഹാരവും പുനഃരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജും തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. 2013 ലെ പുതിയ RFCTLARR Act പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കുവാനായി 21/10/2022 തീയതിയിലെ G.O.(Rt)No.1022/2022/PWD നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം 111 ലക്ഷം രൂപയുടെ (40 ലക്ഷം രൂപ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ഉൾപ്പെടെ) ഭരണാനുമതി ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്.

9.2. വാർഷിക ബഡ്ജറ്റും ആസൂത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളും

ബാധകമല്ല

9.3. സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സ് തരം തിരിച്ച്

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 10

സാമൂഹ്യ പ്രത്യഘാത ദുരീകരണ പദ്ധതി മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും

10.1. മേൽനോട്ടവും മൂല്യനിർണ്ണയവും - പ്രധാന സൂചികകൾ

- ഭൂമിയുടെ വിലയും നഷ്ടപരിഹാരവും
- പ്രദേശത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതിക്ക് ദോഷം വരാത്ത വിധത്തിലുള്ള നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനം
- പദ്ധതി പ്രദേശത്തുനിന്നും നിർമ്മാണ മാലിന്യങ്ങളുടെ ശാസ്ത്രീയവും സമയാധിഷ്ടിതവുമായ നീക്കം ചെയ്യൽ

10.2. റിപ്പോർട്ടിംഗ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും

നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികളുടെ റിപ്പോർട്ടിങ്ങ് രീതിയും മേൽനോട്ട കർത്തവ്യങ്ങളും കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശചട്ടങ്ങൾ 2015 പ്രകാരമായിരിക്കും.

ഈ പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി 2013 ലെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾക്ക് ചുമതല വഹിക്കുന്നത് സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ എൽ.എ (ജനറൽ) പാലാ ആണ്. അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററുടെ കീഴിൽ സ്പെഷ്യൽ തഹസിൽദാർ തയ്യാറാക്കുന്ന പുനഃരധിവാസ-പുനഃസ്ഥാപന സ്കീമിന്റെ അന്തിമ രേഖ ജില്ലാതല പുനരധിവാസ പുനസ്ഥാപന കമ്മിറ്റി അന്തിമമാക്കുകയും സംസ്ഥാനതല മോണിറ്ററിംഗ് കമ്മിറ്റി അംഗീകാരം നൽകുകയും ചെയ്യണം. ടി പദ്ധതിയുടെ അർത്ഥനാധികാരി പൊതുമരാമത്ത് (നിരത്ത്) വിഭാഗം, കോട്ടയം ആണ്.

10.3. സ്വതന്ത്ര വിലയിരുത്തലിനുള്ള പദ്ധതി

ബാധകമല്ല

അദ്ധ്യായം 11

നേട്ടങ്ങളും നഷ്ടങ്ങളും - അപഗ്രഥനം, ശുപാർശകൾ

11.1 പൊതു ആവശ്യം, കുറഞ്ഞ സ്ഥാനഭ്രംശം, ആവശ്യമായ ഏറ്റവും കുറവ് സ്ഥലം, സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാതത്തിന്റെ സ്വഭാവവും തീവ്രതയും, നഷ്ടം നികത്തുവാനുതകുന്ന സമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത ദുരീകരണ ആസൂത്രണം എന്നിവയെക്കുറിച്ചുള്ള അന്തിമ നിഗമനം.

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ വൈക്കം താലൂക്കിലെ, കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഐസാവാറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്ന തിനായി കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ നിന്നും 03 ആർ ഭൂമി എറ്റെടുക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിലവിൽ കടുത്തുരുത്തി ജംഗ്ഷനിൽ കോട്ടയം എറണാകുളം റോഡിനെ ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഭാഗം വീതി കുറഞ്ഞ റോഡ് ആണ്. കൂടാതെ റോഡിന്റെ വശങ്ങളിലായുള്ള ബസ്സ് വൈറ്റിങ്ങ് ഷെഡ് കോട്ടയം ഭാഗത്ത് SH15 നിന്ന് വരുന്ന വാഹനങ്ങൾക്ക് കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് തിരിയുവാൻ പ്രയാസം ഉണ്ടാക്കുന്നു. ഈ സാഹചര്യം പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് വൺ വേ സംവിധാനത്തിൽ കോട്ടയം വശത്തു നിന്നുള്ള വാഹനങ്ങൾക്കു വലിയപള്ളിയിലേക്കുള്ള പാതയായിട്ടാണ് സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നത്.

നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുമ്പോൾ ഭൂവുടമകൾക്ക് കൈവശമായ സ്ഥലത്തിൽ കുറവ് വരുകയും കൂടാതെ, ചെറിയരീതിയിൽ വരുമാനത്തെയും കൃഷിയെയും ബാധിക്കുകയും ചെയ്യും. പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി നിലവിലെ രൂപരേഖ പ്രകാരം ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുമ്പോൾ മേൽ വിവരിച്ച പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ഉണ്ടായേക്കാം. എങ്കിലും പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കൂടെയുള്ള ഗതാഗതം സുഗമമാക്കും എന്നതിനാൽ സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സർവ്വെയിൽ പങ്കെടുത്ത ഭൂവുടമകൾക്കു പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് അനുകൂലമനോഭാവമാണ് എന്ന് മനസിലാക്കുന്നു.

ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013 വകുപ്പ് 2 b(i) പ്രകാരം നിർദ്ദിഷ്ട പദ്ധതി പൊതു ആവശ്യങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.

11.2. മുകളിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്ന വിലയിരുത്തലുകൾ തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കാമോ ഇല്ലയോ എന്നതിനുള്ള അന്തിമ ശുപാർശ

കോട്ടയം ജില്ലയിലെ, വൈക്കം താലൂക്കിലെ കടുത്തുരുത്തി വില്ലേജിൽ കടുത്തുരുത്തി വലിയ പള്ളിയിലേയ്ക്ക് കടുത്തുരുത്തി ബൈപാസ് റോഡിലെ ഫ്ലൈഓവറിൽ നിന്നും സർവ്വീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുന്നതിനായി 03 ആർ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന്റെ പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ, പദ്ധതി മൂലം ഭൂവുടമകൾക്ക് നഷ്ടങ്ങൾ ഉണ്ടാകുവാനിടയുണ്ടെങ്കിലും പദ്ധതി, പ്രദേശത്തിന്റെ സമഗ്ര വികസനത്തിന് കാരണമാകും എന്നതിനാൽ പദ്ധതിബാധിത കുടുംബങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള ഭൂരിഭാഗം പ്രദേശവാസികൾക്ക് പദ്ധതിയോട് അനുകൂല മനോഭാവമാണുള്ളത് എന്ന് പഠന സംഘം മനസിലാക്കുന്നു ആയതിനാൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ നിയമം 2013, കേരള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015, പ്രസ്തുത നിയമത്തിന്റെയും ചട്ടങ്ങളുടെയും വെളിച്ചത്തിൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ (ബി) വകുപ്പ് പുറപ്പെടുവിച്ച 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരവും 29/12/2017 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരവും പദ്ധതി ബാധിത കുടുംബങ്ങൾക്ക് നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവ നൽകുന്നതിലൂടെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ മൂലം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ ലഘൂകരിക്കാവുന്നതാണ്. ആയതിനാൽ കുടുംബങ്ങൾക്ക് നിയമാനുസൃതമായ നഷ്ടപരിഹാരം, പുനഃരധിവാസം, പുനഃസ്ഥാപനം എന്നിവ യഥാസമയം നൽകിയും താഴെ പറയുന്ന നിർദ്ദേശങ്ങൾ കൂടി പരിഗണിച്ച് കൊണ്ടും ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ നടപടികൾ നടപ്പിലാക്കാവുന്നതാണ് എന്ന് സാമൂഹ്യ പ്രത്യാഘാത വിലയിരുത്തൽ പഠന സംഘം ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

- പദ്ധതി ബാധിതരുടെ വരുമാന മാർഗം പദ്ധതി നിർമ്മാണത്തിലൂടെ ചെറിയരീതിയിൽ ബാധിക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, അവരുടെ നിലവിലെ സൗകര്യങ്ങളിൽ കുറവ് വരാതെയുള്ള നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുന്നതിന് ഉതകുന്ന നടപടികൾ സമയാധിഷ്ഠിതമായി നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്.

- നിർദ്ദിഷ്ട ഭൂമിയേറ്റെടുക്കൽ പദ്ധതിയും നഷ്ടപരിഹാര നടപടികളും കാലതാമസം കൂടാതെ നടപ്പിലാക്കുക.
- പദ്ധതിക്ക് വേണ്ടി വെട്ടിമാറ്റപ്പെടുന്ന വൃക്ഷങ്ങൾക്ക് പകരമായി വൃക്ഷതൈകൾ നട്ടുപിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക.
- ഏറ്റെടുക്കലിനു ശേഷം അവശേഷിക്കുന്ന സ്ഥലം പുനരുപയോഗത്തിന് അപര്യാപ്തമാകൽ നിജസ്ഥിതി പരിശോധിച്ച് പൂർണ്ണമായ ഏറ്റെടുക്കലിന് പരിഗണിക്കുകയോ ടിഭാഗത്തെ ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കൽ പരിമിതപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള സാങ്കേതിക സാധ്യത പരിശോധിച്ച് സാധ്യമായ നടപടികൾ കൈക്കൊള്ളുകയോ ചെയ്യുക.
- സർവീസ് റോഡ് നിർമ്മിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുവാൻ ഇടയുള്ള വെള്ളക്കെട്ട് രൂപപ്പെടാത്ത തരത്തിൽ നിർമ്മാണം നടപ്പിലാക്കേണ്ടതാണ്.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള പൊടിശല്ല്യവും യന്ത്ര സാമഗ്രികളുടെ ശബ്ദവും കഴിയുന്നത്ര കുറയ്ക്കുന്നതിനുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ നടപടികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യണം.
- പദ്ധതി നിർമ്മാണ ഘട്ടത്തിൽ ഉണ്ടാകുവാനിടയുള്ള മാലിന്യങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി യഥാസമയം നിർമാർജ്ജനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ മുൻകൂട്ടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് നടപ്പിലാക്കണം.

സൂചനകൾ

1. ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശനിയമം 2013
2. കേരളഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ ന്യായമായ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കും പുനഃരധിവാസത്തിനും പുനഃസ്ഥാപനത്തിനുമുള്ള അവകാശ ചട്ടം 2015
3. കേരള സർക്കാർ - റവന്യൂ(ബി) വകുപ്പ് 23.09.2015 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(MS)No.485/2015/RD പ്രകാരമുള്ള ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിൽ നഷ്ടപരിഹാരത്തിനും സുതാര്യതയ്ക്കുമുള്ള നയം.
4. കേരള സർക്കാർ റവന്യൂ(ബി)വകുപ്പിന്റെ 29/12/2017 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് നമ്പർ G.O(Ms)No.448/2017/RD പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ച കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനുള്ള പുനഃരധിവാസ പുനഃസ്ഥാപന പാക്കേജ് തീരുമാനിക്കുന്നതിനുള്ള നയം.
5. 2024 ഒക്ടോബർ 20 തീയതിയിലെ കേരള ഗസറ്റിൽ (അസാധാരണം) 2024 നവംബർ 04 തീയതിയിലെ 3524 നമ്പറിൽ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ കോട്ടയം ജില്ലാ കളക്ടറുടെ വിജ്ഞാപനം നമ്പർ DCKTM/1569/2023-G1